

Pihla Keto-Huovinen kok

Toimenpideoite päihdehoidon kehittämistä ja päihdehoitotakuun käyttöön ottamisesta

Eduskunnalle

Huumeiden käyttö ja siitä aiheutuvat lieveilmiöt ovat yhteiskunnassamme jatkuvasti kasvava ongelma. Asian vakavuudesta huolimatta huomio kiinnittyy lähinnä vain yksittäisten aineiden sallimiseen tai kieltämiseen, ankariin tuomioihin tai päihteidenkäyttöön liittyvien lieveilmiöiden sivoamiseen pois katukuvasta.

Korona-aika aiheutti valtavan hoitovelan matalan kynnyksen päihdepalveluiden ollessa suljettuna ja monien hoitajaksojen lykkäytyessä. Samaan aikaan jätevesitutkimusten mukaan huumausaineiden käyttö kasvoi monissa kaupungeissa. Koronatilanteen vuoksi asetetuista poikkeustoimista huolimatta poliisi takavarikoi korona-aikana huomattavia määriä huumausaineita, eikä poikkeustoimilla ollut vaikutusta juurikaan huumausaineiden saatavuuteen. Esimerkiksi amfetamiinin käytön kasvu jatkui korona-aikana.

Suurimpaan osaan huumausaineiden aiheuttamista ongelmista ja samalla myös huumeiden käytön lieveilmiöistä on yksi selkeä ratkaisu. Se on riittävä, oikea-aikainen ja laadukas hoito, joka ottaa huomioon potilaan yksilöllisen tilanteen, erilaiset elämänhallinnan ongelmat sekä riittävän tuen hoidosta pääsyn jälkeen.

Tällä hetkellä päihdeongelmainen henkilö saattaa joutua odottamaan hoitopaikkaa kuukausia. Lisäksi hoitopaikkoihin pääsyn kriteerit sekä hoitojonot vaihtelevat paikkakuntien välillä, ja pahimmillaan lähetteen saamiseksi vaaditaan jopa viikon päihteettömyys. Elämänhallinnan ollessa reutuperällä ei hoitopaikkojen etsiminen, lähetteen hankkiminen tai viikon päihteettömänä olo ilman tukea välttämättä onnistu.

Toisena ongelmana on tahdonvastaisen hoidon saamisen vaikeus. Vaikka päihteiden käyttö olisi henkilölle itselleen esim. sairauden vuoksi hengenvaarallista, tahdonvastaiseen hoitoon määrääminen on tehty todella hankalaksi.

Näiden ongelmien ratkaisemiseksi esitän, että päihdehoitoon tulisi saada hoitotakuu yhtä lailla kuin muuhun sairaanhoitoon, sillä huumeriippuvuus on kuolemanvaarallinen sairaus. Sosiaali- ja terveyspalveluihin on määriteltävä päihdehuollon moniammatilliset hoitopolut, joiden avulla tarvittavien palveluiden piiriin on mahdollista päästä viipymättä ja ilman kohtuuttomia vaatimuksia päihteettömyydestä.

Toimenpideoite TPA 52/2022 vp

Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että terveydenhoidon piiriin hakeutuvan tulee päästä hoitotarpeen arviointiin viipymättä ja tämän pohjalta hoitoon pääsyn on tapahduttava hoitotakuun mukaisesti. Mikäli hoitotarpeen arvioinnissa katsotaan tahdosta riippumaton hoito parhaaksi mahdolliseksi vaihtoehdoksi, tulee potilaan määräämisen siihen olla helpompaa. Päihdesairaus ei saa olla myöskään este siihen liittyvien tai jopa siihen altistavien mielenterveysongelmien hoitamiseksi.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin päihdehoidon kehittämiseksi, jotta kaikille hoitoon hakeutuville voidaan taata hoitopaikka hoitotakuun mukaisesti, kuten muussakin sairaanhoidossa.

Helsingissä 29.4.2022

Pihla Keto-Huovinen kok